LANDBRUKETS UTREDNINGSKONTOR

Schweigaardsgt. 34 C, Postboks 3720 Gamlebyen,
0135 Oslo 1. Tlf.: (02) 68 18 00. Fax: (02) 67 34 19

LANDBRUKS SAMVIRKET

Oslo, mai 1990
\LU\0051u011.te

LANDBRUKETS UTREDNINGSKONTOR
Notat nr 7/90

BJØRN STRØM:

OPINIONSHOLDNINGER I EF-SPØRSMÅLET

FORORD

Landbrukets Utredningskontor (LU) har tatt initiativ til å få gjennomført en undersøkelse av holdninger knyttet til EF-spørsmålet og spørsmål knyttet til valg av norsk europapolitikk. I april gjennomførte LU, i samarbeid med Opinion A/S, første del av undersøkelsen (LU-Notat 5/90).

Fra en situasjon hvor et klart flertall av alle spurte var imot at Norge skulle bli medlem i EF, har vi i løpet av noen måneder i 1990 fått en situasjon der et flertall av de spurte - av dem som har tatt stilling til EF-spørsmålet - er for norsk medlemsskap.

April-målingen gav oss noen svar på hvilke forhold folk vektla med hensyn til norsk europapolitikk. Mai-undersøkelsen har i tillegg til kartleggingen av holdninger til norsk europapolitikk også sett på holdningene til norsk EF-medlemsskap.

Undersøkelsen er utført ved at Opinion A/S ved sin månedlige intervjurunde i mai 1990 tok med spørsmål utarbeidet av LU. Resultatet av intervjuene er tabulert av Opinion A/S, og kommentert og bearbeidet av konsulent Bjørn Strøm ved Landbrukets Utredningskontor.

Oddvar M Nordnes

1. Opplegg for undersøkelsen

Vi ønsket et bilde av hvordan opinionen stiller seg til spørsmålet om norsk EF-medlemsskap og hvilke holdninger som ligger til grunn for dette syn. Spørsmålet vedrørende EF-medlemsskap var formulert slik:

> Bør Norge bli medlem av EF ?

Dette spørsmålet kan ikke betraktes som identisk med f.eks. "hva ville De ha stemt hvis det var folkeavstemning om norsk EF-medlemsskap i morgen?". Dette fordi spørsmålet om norsk medlemsskap ikke er tidfestet i vårt spørsmål, og personer som f.eks mener en folkeavstemning er forhastet eller ønsker mer debatt kan også la seg registrere på "Ja-siden".

Når det gjelder måling av de meningsdannende faktorer er opplegget identisk med undersøkelsen vi gjorde for april. Spørsmålet som ble stilt var:

> "Hvilke av følgende forhold synes du er det viktigste for valg av en norsk Europa politikk ?"
>
> 1. Utviklingen i Øst-Europa
> 2. Norske bedrifters adgang til EFs "indre marked"
> 3. Norske distriktsinteresser
> 4. Arbeidet for å skape "Europas forenede stater"
> 5. Norsk mulighet til å fatte egne avgjørelser
> 6. Norsk innflytelse i Europa
> 7. ingen

Når det gjelder disse spørsmålene vises det til LU-Notat 5/89 for nærmere gjennomgang. Det skal bare repiteres at spørsmål

5 er i klartekst selvbestestemmelsesargumentet - nasjonal selvråderett - i en litt kamuflert utgave, og vil derfor bli referert til som "selvråderett".

I tillegg til disse spørsmålene har vi også oversikt over hvordan folk fordeler seg på de forskjellige alternativer på bakgrunn av holdning til EF-medlemsskap, parti, alder, kjønn, regional tilhørighet, utdanning, inntekt og yrke.

Spørreundersøkelsen ble utført av Opinion A/S i perioden 7. til 9. mai 1990. Undersøkelsen ble gjennomført ved telefonintervju. Utvalget var på 1800 personer (egentlig telefon-nummer), og hvor 1015 avgav svar, dvs. 1015 personer over 17 år. Feilmarginene varierer mellom 2.5 og 3.2 prosentpoeng.

2. Medlemsskap eller ikke

I mai-målingen, som vi baserer dette notatet på, er situasjonen at det er en markert overvekt til "Ja-siden". Dette står i motsetning til en tilsvarende måling fra Opinoion A/S som ble offentliggjort i Aftenposten tidligere i mai. I vår undersøkelse er "Ja-siden" 38,8 % og "Nei-siden" 32,5 %.

MAI-1990

	JA	NEI	IKKE SIKKER
AFTENP./ OPINION	37,4	38,1	24,5
LU/ OPINION	38,8	32,5	28,7

AFTENPOSTEN/OPINION/LU

Hovedinntrykket er at usikkerheten er stor, men den ligger under det nivå som ble målt gjennom store deler av 1989. Det ser ut til at det i større grad er personer som potensielt hører hjemme

på "Nei-siden" som svarer at de ikke er sikker. Samstiller vi målingene over, og tillegger tidsdifferansen mellom målingene betydning, ser vi at "Ja-siden" er stabil, mens "Nei-siden" går tilbake til fordel for en økt "ikke-sikker gruppe". Vi har også andre indikasjoner på at usikkerheten er økende, og at dette rammer "Ja-siden" i minst like stor grad som "Nei-siden".

2.1. Kjønn og alder

På bakgrunn av vårt tallmateriale er det ikke belegg for å si at kvinner er mer motstandere av norsk EF-medlemsskap enn menn. Derimot er menn i større grad enn kvinner tilhengere av medlemsskap, og kvinner er i større grad enn menn usikker i EF-spørsmålet. Når det gjelder alder er variasjonene mindre markert. Størst usikkerhet finner vi blant personer over 60 år og under tredve. "Ja-siden" mobiliserer jevnt i alle aldersgrupper, men minst i den eldste gruppen. "Nei-siden" mobiliserer best i aldersgruppen 30 til 59 år, men ikke bedre enn "Ja-siden". Det er også slik at det er denne aldersgruppe som i størst grad har tatt stilling til spørsmålet.

Omlag 50 % av alle menn under 44 år er tilhengere av norsk EF-medlemsskap. Blant kvinnene er det særlig gruppen mellom 30 og 44 år som tilhører "Nei-siden". Kvinnene svarer i langt større grad enn menn at de er usikker i EF-spørsmålet, og særlig er dette tilfelle for de yngste og de eldste.

Bør Norge bli medlem av EF ....

	MENN	KVINNER
JA	46,1	33,0
NEI	31,5	33,3
IKKE SIKKER	22,4	33,7
	100,0	100,0

LU & OPINION A/S

Bør Norge bli medlem av EF ....
Aldersgrupper

	UNDER 30 ÅR	30 - 44 ÅR	45 - 59 ÅR	60 ÅR OG ELDRE
JA	39,5	40,3	41,2	33,9
NEI	27,2	35,4	34,7	30,6
IKKE SIKKER	33,3	24,3	24,1	35,5

LU & OPINION A/S

2.2 Utdanning og inntekt

Det er en klar sammenheng mellom antall års utdanning og det å være tilhenger av norsk EF-medlemsskap. 52 % av de spurte som hadde mer enn 6 års videreutdanning svarte ja på spørsmålet om Norge burde bli medlem av EF. Tilsvarende mobiliserer "Nei-siden" flest blant de som ikke har noen videre utdanning (37,6 %). Usikkerheten avtar også markert ved økt grad av videreutdanning.

Dette gjenspeiler seg til en viss grad med hensyn til inntektsnivå (familieinntekt). "Ja-siden" har "flertall" i gruppene med inntekt på over 300.000. I de lavere inntektsgrupper er "Nei-siden" størst, men her er også usikkerhetsprosenten størst.

Med hensyn til yrkesgrupper er "Nei-siden" størst blant "arbeidere", i "primærnæringene", blant "elever og studenter" og blant "trygdede og pensjonister". Med unntak av primærnæringene er det i disse gruppene usikkerheten er størst. For primærnæringene er usikkerheten desidert minst (6,3 %). "Ja-siden" mobiliserer flest i gruppen "funksjonærer" og "selvstendige", og i disse gruppene er usikkerheten relativt lav.

Bør Norge bli medlem av EF ...
Antall års videreutdanning

	Ingen	1 - 3 år	4 - 6 år	6 år +
JA	26,3	36,2	45,2	52,0
NEI	37,6	33,4	31,2	25,3
IKKE SIKKER	36,2	30,3	23,6	22,7
	100,0	100,0	100,0	100,0

LU & OPINION A/S

Bør Norge bli medlem av EF ...
Familieinntekt

	Under 100.000	100.000-200.000	200.000-300.000	300.000-400.000	400.000+
JA	29,9	29,4	31,1	45,2	61,2
NEI	35,8	41,1	35,2	30,6	20,6
IKKE SIKKER	34,3	29,4	33,7	24,2	18,2
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

LU & OPINION A/S

2.3. Regionale forskjeller

"Nei-siden" er størst i landkommunene, mens "Ja-siden" er størst i bykommunene. Dette er ikke overraskende, det som er mer overraskende er at forspranget til "Nei-siden" i landkommunene ikke oppveier eller balanserer ut "Ja-sidens" oppslutning i bykommunene. "Ja-siden" mobiliserer også flest i regionene "Oslo/Akershus", "det øvrige østlandet" og på Vestlandet. "Nei-siden" står sterkest på Sørlandet, i Trøndelag og i Nord-Norge. Disse tre regionene er også de med størst grad av usikkerhet.

Usikkerheten er imidlertid høy i alle regioner, men "Oslo/Akershus" har de klart laveste usikkerhetsprosenten.

De regionale forskjeller er i stor grad slik vi kunne forvente å finne dem, og det virker som om mønsteret fra 1972 i hovedtrekk er å finne også nå.

Bør Norge bli medlem av EF ...

	Region						Kommunetype		
	OSL. AKH.	ØVR. ØSTL	SØR LAND	VEST LAND	TR. LAG	NRD NOR.		By	Land
JA	49,8	39,8	28,6	39,2	30,8	26,1		46,3	31,5
NEI	26,6	31,3	36,7	33,3	37,4	38,7		25,7	39,1
IKKE SIKKER	23,7	28,9	34,7	27,5	31,9	35,1		27,9	29,4

LU & OPINION A/S

2.4. Politiske sympatier

"Nei-siden" er størst på den sosialistiske siden i norsk politikk, men dette er et relativt lite forsprang på "Ja-siden". Det er også på sosialistisk side at usikkerheten er størst. I realiteten er denne gruppen delt i tre omlag like store fragmenter. Blant SVs velgere er "Nei-siden" klart sterkest, og bare Senterpartiet kan vise til større "Nei-oppslutning" blant sine velgere. I Arbeiderpartiet har "Ja-siden" en overvekt, men usikkerheten er noe som kjennetegner ca. 1/3 av AP-velgerne.

Flertallet av sentrumsvelgerne har plassert seg på "Nei-siden", og usikkerheten er her mindre enn blant sosialistene. Både blant Sp-velgerne og KrF-velgerne tilhører en absolutt majoritet "Nei-siden". Usikkerheten er imidlertid svært høy i KrF (36,4 %).

På den konservative siden er et klart flertall plassert på "Ja-siden". Høyre er det parti som sterkest bidrar til dette, men også et absolutt flertall av FrP-velgerne plasserer seg på "Ja-siden".

Usikkerhetsprosenten er lavest i FrP og Senterpartiet. Høyest er usikkerheten i KrF og Arbeiderpartiet.

Bør Norge bli medlem av EF

Partivalg (hvis Stortingsvalg i morge ...)

	SV	AP	SP	KrF	H	FrP	IKKE SIKKER
JA	17,6	39,3	2,9	11,4	68,3	58,4	32,2
NEI	60,8	27,9	82,9	52,3	7,8	26,0	34,7
IKKE SIKKER	21,6	32,7	14,3	36,4	24,0	15,6	28,7

LU & OPINION A/S

"Ja-siden" utgjøres av 39 % høyrevelgere, 37 % Arbeiderpartivelgere og 16 % FrP-velgere. I forhold til "Nei-siden" må den kunne betraktes som mer "enhetlig" enn "Nei-siden". "Nei-sidens" største innslag kommer fra Arbeiderpartiets velgerkorps (35 %). SV-velgerne utgjør 21 % og Senterpartivelgerne 13 prosent. Dette illustrerer i størst grad Arbeiderpartiets problem. Partiets velgere vil i stor grad utgjøre tyngdepunktet både på "Nei-siden" og på "Ja-siden".

POLITISK SAMMENSETNING
"NEI-SIDEN", MAI 1990

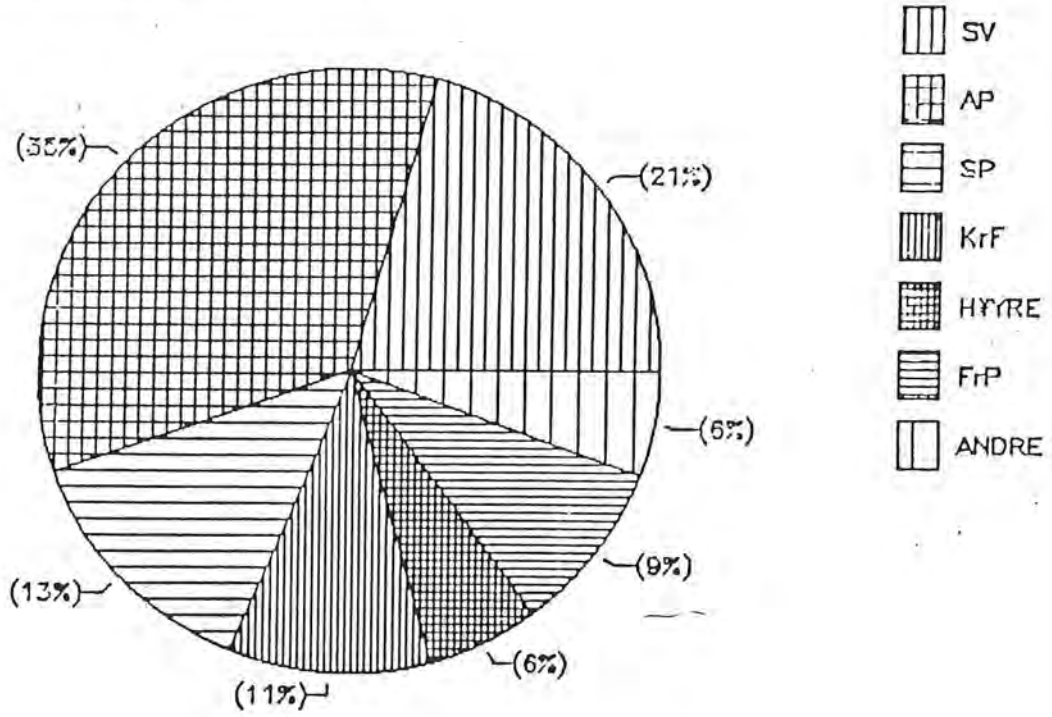

POLITISK SAMMENSETNING
"JA-SIDEN", MAI 1990

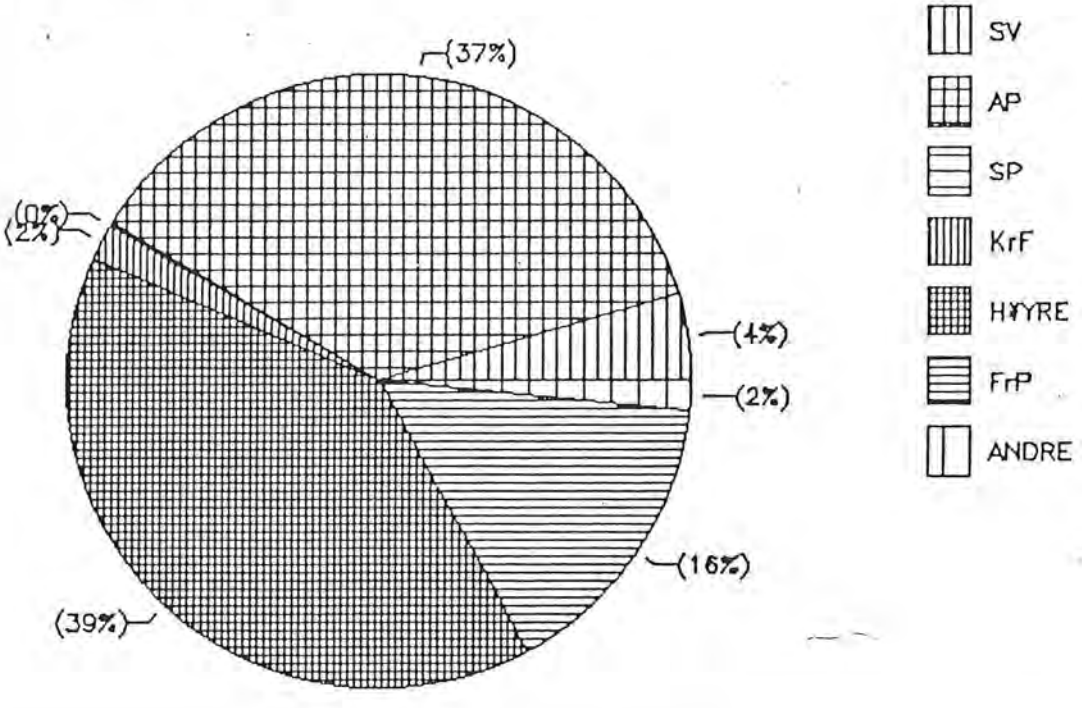

Blant fagorganiserte er "Nei-siden" i første rekke markert i LOs rekker. 42,3 % av LOs medlemmer svarer nei på spørsmålet om Norge bør bli medlem av EF. YS-medlemmer er derimot overveiende for medlemsskap (54,4 %). AFs medlemmer er i stor grad overveiende for medlemsskap (44,6 %), men med en stor gruppe tilhørende "Nei-siden" (30,4 %).

Bør Norge bli medlem av EF ...
Fagforeningsmedlemsskap

	LO	YS	AF	
JA	29,1	54,4	44,6	
NEI	42,3	14,7	30,4	
IKKE SIKKER	28,6	30,9	25,0	
	100,0	100,0	100,0	

LU & OPINION A/S

3. Holdninger til norsk europapolitikk

Svarfordelingen på spørsmålet om hva som er viktigst for norsk europapolitikk for mai undersøkelsen gir som hovedtendens at forhold som "selvråderett" og "distriktsinteresser" i økende grad blir vektlagt, mens "norsk innflytelse i Europa" og "utviklingen i Øst-Europa" i mindre grad blir vektlagt enn for aprilmålingen.

Vi kan konstatere at vi i stor grad dekker de forhold folk mener er viktigst i en norsk europapolitikk. Riktignok øker kategorien "ingen" med 0,7 %, men dette ligger innenfor en akseptabel variasjon. Bevisthetsgraden er endret omtrent tilsvarende (- 0,7 %).

Viktigste for valg av norsk europapolitikk:

	mai (%)	+/- mai-april
Øst-Europa	7,6	- 1,0
Indre marked	22,8	- 0,5
Distriktsinteresser	8,0	+ 1,8
Europas forenede stater	4,0	- 0,2
Selvråderett	16,1	+ 1,8
Innflytelse i Europa	15,7	- 1,9
Ingen	3,1	+ 0,7
Ikke sikker	22,9	- 0,7

LU & Opinion A/S

3.1. Kjønn og alder

Blant menn er det i mai-målingen i enda sterkere grad tilbøyelighet til å vektlegge adgang til EFs "indre marked" som viktigst for norsk europapolitikk enn i april. Blant menn svekkes vektleggingen av de fleste andre forhold i europapolitikken, med ett viktig unntak - hensynet til norske "distriktsinteresser". 30 % av de spurte kvinnene oppgir at de er "ikke sikker" med hensyn til hva som er viktigst i en norsk europapolitikk. Av dem som har gjort seg opp en mening viser det seg at den største gruppen (18,4 %) mener at "selvråderetten" er viktigst. Et annet forhold som i økende grad blir vektlagt blant kvinnene i mai sammenliknet med april er distriktsinteressene.

Når det gjelder alder er aldersgruppen opp til 44 år i større grad enn andre opptatt av adgang til EFs "indre marked". Korrigert for kjønn viser målingen at det er mennene i utvalget som utgjør tyngden i denne gruppen. Vi kan si at adgang til EFs "indre marked" vektlegges i hovedsak av yngre menn.

Forholdet til "selvråderett" vektlegges i størst grad blant aldersgruppen mellom 30 og 60 år. Tyngdepunktet innen denne gruppen utgjøres av kvinnene og blant menn mellom 45 og 59 år.

Usikkerheten er størst blant de yngste og de eldste. For gruppen over 60 år svarer 36 % av de spurte "ikke sikker" på spørsmålet om europapolitikken. Samtidig viser det seg at det er kvinnene i denne gruppen (45,4 %) som i størst grad er usikker. For de yngste er usikkerheten på 22,1 %, og også her er kvinnene (24,1 %) klart mer usikker enn menn (8,8 %).

Viktigste for valg av norsk europapolitikk:

	Menn		Kvinner	
	(%)	endring mai/apr	(%)	endring mai/apr
Øst-Europa	8,2	-1,1	7,1	-0,7
Indre marked	31,3	+1,3	15,8	+0,2
Distriktsinteresser	8,2	+1,6	7,8	+2,1
Europas forenede stater	4,9	+0,8	3,4	-0,9
Selvråderett	13,1	-0,5	18,4	+3,4
Innflytelse i Europa	15,7	-2,9	15,6	-0,8
Ingen	4,7	+3,4	1,8	-1,7
Ikke sikker	14,0	-2,1	30,0	-1,4
	100		100	

LU & Opinion A/S

3.2. Utdanning og inntekt

Når det gjelder utdanningsnivå er tendensen for mai rimelig i samsvar med hva vi kunne forvente på bakgrunn av aprilmålingen. Dess høyere utdanning dess større vektlegging av adgang til EFs "indre marked". Dessuten samvarierer "høy utdanning" med "lav

usikkerhet". De mest markerte endringene fra april er at personer med "høy utdanning" i klart større grad vektlegger hensynet til "distriktsinteresser" (+4,4 %) på mai-målingen. "Utviklingen i Øst-Europa" er i denne gruppen markert mindre vektlagt i mai (-5,1 %). "Selvråderett" blir på mai-målingen sterkere vektlagt av gruppene med middels utdanningsnivå enn for aprilmålingen.

Vi kunne forvente at tendensen med hensyn til utdanningsnivå også gjorde seg gjeldene i forhold til forskjellige inntektsklasser utfra forutsetningen om sammenheng mellom utdanning og inntekt. I stor grad blir tendensen for utdanningsnivå bekreftet og forsterket. For april målingen var "distriktsinteresser" tilnærmet fraværende blant den høyeste inntektsklassen (1,8 %), mens mai-målingen viser 5,3 prosent i denne gruppen. Med hensyn til grad av usikkerhet blir forskjellen ytterligere markert ser vi på inntektsklasser utfra dess lavere inntekt dess større usikkerhet.

3.3. Regionale forskjeller

3.3.1. By og land (bykommune og landkommune)

Mai-målingen avdekker i større grad forskjeller i vektlegging av hva som er viktigst i norsk europapolitikk enn april-målingen mellom personer i by-kommuner og i land-kommuner. Særlig er forskjellen i vektleggingen av adgang til EFs "indre marked" økende, samt vektleggingen av distriktsinteresser. Forskjeller er det også med hensyn til "selvråderett" som i større grad blir vektlagt i byene enn i landkommunene. Forholdet til "utviklingen i Øst-Europa" blir på aprilmålingen i størst grad trukket fram av folk i landkommuner.

Viktigste for valg av norsk europapolitikk:

	Bykommuner (%)	endring mai/apr	Landkommuner (%)	endring mai/apr
Øst-Europa	6,8	-2,4	8,4	+0,4
Indre marked	25,9	+1,8	19,6	-2,8
Distriktsinteresser	4,6	-0,3	11,3	+4,1
Europas forenede stater	4,8	-1,1	3,3	+1,2
Selvråderett	17,6	+3,3	14,6	+0,4
Innflytelse i Europa	16,6	-2,2	14,8	-1,6
Ingen	3,0	+1,4	3,1	0,0
Ikke sikker	20,8	-0,3	24,9	-1,0
	100		100	

LU & Opinion A/S

3.3.2. Regionale forskjeller

Vektleggingen av "det indre marked" som viktigste forhold i en norsk europapolitikk er størst i alle regionene også for mai. "Distriktsinteressene" står sterkest blant folk i Nord-Norge (10,8 %) og i Trøndelag (20,9 %). Det er blant de spurte på Sørlandet, på Vestlandet og i Oslo/Akershus at adgang til EFs "indre marked" står sterkest. "Selvråderetten" vektlegges sterkest blant folk i Oslo/Akershus og i Nord-Norge på mai-målingen. Usikkerheten er lavest i Oslo/Akershus (16,9 %), mens den for resten av landets regioner varierer innenfor intervallet 22,5 % (Nord-Norge) til 25,7 (Østlandsområdet utenom Oslo/Akershus).

Det er en rekke endringer fra aprilmålingen innenfor fordelingen på regionene. Det gir seg utslag i tildels markerte svingninger for enkelte posisjoner. Hovedtendensen tilsier at adgang til EFs

"indre marked" i stor grad blir vektlagt uansett region. Videre er usikkerhetsnivået stort sett et felles trekk for regionene med unntak av Oslo/Akershus. Hovedforskjellen fra aprilmålingen ligger i at "selvråderett" og "distriktsinteresser" i økende grad blir vektlagt i de to nordligste regioner, at "utviklingen i Øst-Europa" i markert grad blir vektlagt på Sørlandet, og at vestlendingene i økende grad legger vekt på adgang til EFs "indre marked".

Viktigste for valg av norsk europapolitikk:

	REGION OSL. AKH.	ØVR. ØSTL	SØR LAND	VEST LAND	TR. LAG	NRD NOR.	HELE LANDET
Øst-Europa	7,2	8,5	18,4	4,8	6,6	8,1	7.6
Indre marked	27,5	22,2	26,5	25,3	18,7	10,8	22,8
Distrikts-interesser	4,3	6,7	4,1	7,3	20,9	10,8	8,0
Europas for-enede stater	3,9	4,2	2,0	4,4	5,5	2,7	4,0
Selvråderett	18,8	15,1	14,3	13,2	14,3	22,5	16,1
Innflytelse i Europa	18,4	13,7	8,2	18,7	8,8	17,1	15,7
Ingen	2,4	3,9	2,0	2,6	1,1	5,4	3,1
Ikke sikker	16,9	25,7	24,5	23,8	24,4	22,5	22,9
	100	100	100	100	100	100	100

LU & Opinion A/S

3.4. Politisk sympati

Blant sosialistiske velgere vektlegges i mai-målingen "selvråderett" (19,4 %) i større grad enn andre elementer i europapolitikken. Dette er det dominerende forhold blant SV-velgerne (29,7 %), mens Arbeiderpartiets velgere i mindre grad vektlegger selvråderetten som viktigst (16,5 %). Videre er adgang

til EFs "indre marked" i noe mindre grad vektlagt på mai-målingen, "norsk innflytelse i Europa" omtrent som i april, mens "utviklingen i Øst-Europa" i markert mindre grad vektlegges av sosialistene i mai enn i april. Arbeiderpartiets velgere har i større grad vektlagt "selvråderett" i mai-undersøkelsen, og i klart mindre grad vektlagt "utviklingen i Øst-Europa" og "norsk innflytelse i Europa". SV-velgerne har klart nedtonet sin vektlegging av EFs "indre marked", og i større grad vektlagt "distriktsinteresser" og "norsk innflytelse i Europa". Hovedforskjellen mellom SV-velgerne og AP-velgerne er i vektleggingen av "det indre marked", "selvråderett", "distriktsinteresser", og at AP-velgerne synes å ha mistet noe av interessen for "utviklingen i Øst-Europa". En annen vesentlig forskjell mellom AP-velgerne og SV-velgerne er grad av usikkerhet. Det er bare KrFs velgere som er mer usikker enn APs, og det er bare FrPs velgere som er mer sikker enn SVs.

Viktigste for valg av norsk europapolitikk:

	SOSIALIST VELGERE (..hvis Stortingsvalg i morgen)					
	Sosialist velgere	endring april/mai	AP	+/-	SV	+/-
Øst-Europa	8,3	-4,8	7,7	-5,3	10,8	-2,1
Indre marked	16,9	-1,5	19,5	-0,3	8,1	-7,2
Distrikts-interesser	8,9	+0,6	6,6	+0,1	17,6	+4,7
Europas for-enede stater	5,1	+2,1	5,4	+2,1	5,4	+1,9
Selvråderett	19,4	+4,0	16,5	+5,2	29,7	+2,6
Innflytelse i Europa	17,1	-0,4	17,3	-2,9	16,2	+6,8
Ingen	3,4	-0,5	4,0	+1,6	1,4	-5,7
Ikke sikker	20,9	+0,5	23,2	-0,7	10,8	-1,0
	100		100		100	

LU & Opinion A/S

Sentrumsvelgerne er markert mer usikker enn i april når det gjelder vektlegging av hva som er viktigst for norsk europapolitikk. Av de forhold som vektlegges er "selvråderett" mest vektlagt, men i mai-målingen er "distriktsinteresser" oppgitt som viktigst av en nesten like stor del av sentrumspartienes velgerkorps. "Norsk innflytelse i Europa" blir kraftig nedtonet av sentrumsvelgerne i mai i forhold til i april. Senterpartiets velgere er i hovedsak sentrert om "selvråderett" (31,4 %) og "distriktsinteresser" (28,6 %), mens 20 prosent av velgerkorpset til Senterpartiet er usikker. Usikkerheten er et enda mer framtredende trekk ved KrFs velgerkorps. 45 prosent av KrF-velgerne er "ikke sikker" når det gjelder hva som er viktigst i norsk europapolitikk. "Selvråderett" og "distriktsinteresser" er imidlertid hva de som er sikker velger å vektlegge.

Viktigste for valg av norsk europapolitikk:

	SENTRUMS VELGERE (...hvis Stortingsvalg i morgen)					
	Sentrums velgere	endring april/mai	SP	+/-	KrF	+/-
Øst-Europa	5,3	-2,9	5,7	-3,4	4,5	-1,2
Indre marked	8,4	-1,8	2,9	-3,2	6,8	+4,5
Distrikts-interesser	20,0	+6,7	28,6	+10,4	11,4	+0,1
Europas for-enede stater	5,3	+1,8	0,0	-6,1	9,1	+7,2
Selvråderett	21,1	-0,3	31,4	+13,2	18,2	-4,4
Innflytelse i Europa	7,4	-7,9	5,7	-7,6	4,5	-12,5
Ingen	2,1	-1,0	5,7	+2,7	0,0	-1,9
Ikke sikker	30,5	+5,0	20,0	-7,3	45,5	+17,2
	100		100		100	

LU & Opinion A/S

Den politiske konservative side må betraktes som mest stabil i forhold til april-målingen. I hovedsak kan vi se at adgang til EFs "indre marked" blir ytterligere vektlagt blant konservative velgere. Usikkerheten reduseres ytterligere, noe som i stor grad skyldes at den reduseres markert blant FrPs velgere. Faktisk framstår FrP-velgeren som den minst usikre i forhold til europapolitikk i mai-undersøkelsen. Det er også blant FrP-velgerne at forholdet til EFs "indre marked" øker sin vektlegging. Usikkerheten er også lav blant høyres velgere.

Viktigste for valg av norsk europapolitikk:

	KONSERVATIVE VELGERE (...hvis Stortingsvalg i morgen)					
	Konserv. velgere	endring april/mai	H	+/-	FrP	+/-
Øst-Europa	6,9	+1,2	6,6	-0,4	7,8	+3,8
Indre marked	41,7	+2,4	41,3	-1,4	44,2	+9,5
Distrikts-interesser	2,8	-0,1	3,0	+1,6	2,6	-2,4
Europas for-enede stater	3,2	-3,8	3,6	-2,0	2,6	-6,3
Selvråderett	10,5	+0,3	9,6	+1,2	13,0	+0,1
Innflytelse i Europa	19,8	-3,2	20,4	-5,5	18,2	-0,6
Ingen	4,0	+4,0	3,0	+3,0	3,9	+3,9
Ikke sikker	10,9	-1,0	12,6	+3,5	7,8	-8,0
	100		100		100	

LU & Opinion A/S

5. Standpunkt til EF-medlemsskap

Når vi krysstabulerer de spurtes holdning til EF medlemsskap med hva de synes er viktigst for norsk europapolitikk ser vi at "Ja-siden" i all hovedsak samles bak to politiske forhold - adgang til EFs "indre marked" (43,7 %) og "norsk innflytelse i Europa"

(20,8 %). Dette er de samme forhold som ble mest vektlagt også i april, men adgang til EFs "indre marked" har blitt tillagt økt vekt i mai-målingen. På "Nei-siden" er "selvråderett" det forhold som vektlegges mest. "Nei siden" ser ut til i økende grad sentrere rundt forhold som "selvråderett", "distriktsinteresser" og "utviklingen i Øst-Europa". I motsetning til "Ja-siden" er fortsatt usikkerheten på "Nei-siden" høy med hensyn til hva som er viktigst for norsk europapolitikk. Det kan virke som om "Nei-siden" mobiliserer rundt de "argumenter" som også var framherskende i 1972. "Ja-siden" er i stor grad mobilisert, og da med vekt på de forhold som var argumenter for EF-medlemsskap i 1972. For "Nei-siden" kan det virke som om mye av mobiliseringsarbeidet er ugjort. Usikkerheten i forhold til europapolitikk vitner om at "Nei-sidens" argumentasjon ikke har funnet sin form. Tar vi utgangspunkt i den gruppen som svarer "ikke sikker" på spørsmålet om Norge bør bli medlem av EF finner vi at - av de som har en oppfatning - sier de fleste at "selvråderett" er det viktigste for norsk europapolitikk. Usikkerheten er - naturlig nok - meget høy i denne gruppen.

Viktigste for valg av norsk europapolitikk:

	Bør Norge bli medlem av EF			
	JA	+/-	NEI	+/-
Øst-Europa	5,3	-5,4	9,4	+2,3
Indre marked	43,7	+4,6	7,9	-2,4
Distriktsinteresser	2,3	+0,2	15,8	+2,3
Europas forenede stater	7,1	+0,2	2,7	+0,9
Selvråderett	8,1	+1,2	26,7	+3,2
Innflytelse i Europa	20,8	-1,6	12,1	-2,6
Ingen	2,3	+1,6	3,3	-1,1
Ikke sikker	10,4	-0,6	22,1	-2,6
	100		100	

LU & Opinion A/S

Ser vi på de politiske holdninger og forholdet til om Norge bør bli medlem av EF ser vi at på den sosialistiske "Nei-siden" er det "selvråderett" og "distriktsinteresser" som er det mest utslagsgivende i forhold til den europapolitikk som man mener bør føres. Den sosialistiske "Ja-siden" vektlegger EFs "indre marked" og "norsk innflytelse i Europa". "Nei-siden" blant SVs velgere vektlegger "selvråderett" (35,6 %) og "distriktsinteresser" (22,2 %). APs "Nei-side" er i hovedsak opptatt av "selvråderett", og klart mindre opptatt av "distriktsinteresser" enn SVs velgere. Det som kjennetegner i størst grad "Nei-sidens" sentrumsvelgerdel er usikkerhet (30 %). Dette betyr at motstanderne fra sentrumspartiene i liten grad har tatt sitt standpunkt i forhold til bevissthet om europapolitikk. De sentrumsvelgerne som ellers utgjør "Nei-siden" vektlegger "selvråderett" og "distriktsinteresser" i større grad enn andre forhold. "Ja-siden" blant høyresidens velgere er i meget stor grad tilbøyelig til å vektlegge adgang til EFs "indre marked" som viktigst for norsk europapolitikk (55,6 %). Høyres velgere er - i forhold til FrPs - i større grad tilbøyelig til å vektlegge "norsk innflytelse i Europa".

6. Oppsummering

På bakgrunn av denne undersøkelsen, og sammen med april-målingen, har vi belegg for å si at EF-frontene er i ferd med å ta form. "Ja-siden" er i stor grad mobilisert, og står sterkt i Oslo/Akershus regionen og i byene. Støtten til "Ja-siden" øker med inntekt og utdanning, og "Ja-siden" står sterkest blant menn - og da gjerne yngre menn. Partipolitisk er Høyre og FrP velgerne i størst grad tilbøyelig til å betrakte seg tilhørende "Ja-siden", men innslaget fra Arbeiderpartiet er betydelig. "Ja-siden" vektlegger i hovedsak adgang til EFs "indre marked" som viktigst for en norsk europapolitikk.

"Nei-siden" er i større grad lokalisert til Nord-Norge, Trøndelag og Sørlandet enn til andre regioner. Oppslutningen er størst blant folk med lavere inntekter, liten videre utdanning og

blant LOs medlemmer enn fra andre grupper. "Nei-siden" vektlegger i stor grad "selvråderett" og "distriktspolitikk" når det gjelder hva som er viktig for norsk europapolitikk. Politisk er det sentrumsvelgerne, SV-velgere og Arbeiderpartiets velgere som utgjør hovedtyngden på "Nei-siden". "Nei-siden" er også karakterisert ved stor usikkerhet omkring spørsmål knyttet til europapolitikk. Mai-målingen viste imidlertid at "Nei-siden" i større grad enn ved april-målingen vektla forhold som i stor grad må karakteriseres som "Nei-argumenter" i forhold til EF-medlemsskap.

Frontene i EF-spørsmålet er i ferd med å bli etablert etter et mønster som ikke er ukjent fra 1972. Forskjellene mellom regioner er i ferd med igjen å bli synlig. Argumentasjonen vil i stor grad bli sentrert om de samme spørsmål som i 1972. Politisk kan vi se at velgerkorpset til de forskjellige partier - med unntak av FrP - også i stor grad oppfører seg som i 1972.

"Ja-siden" er i stor grad mobilisert, og mobiliseringen har i stor grad funnet sted rundt ønsket om adgang til EFs "indre marked". "Nei-siden" mobiliserer rundt forholdet til "selvråderett" og "distriktsinteresser". For "Nei-siden" er hovedproblemet å bringe ut bevissthet og kunnskap om europapolitikk generelt og EF spesielt. Dette fordi "Nei-siden" består av - og i stor grad har sitt potensiale knyttet til - langt mer "ressurssvake" grupper enn dem "Ja-siden" i hovedsak mobiliserer. Det er også slike grupper som lettest vil la seg demobilisere under press fra konkurrerende synspunkt og i langvarig "stillingskrig".

Oppdragsgiver: Landbrukets utredningskontor

OPINION

Nedbrytninger mot standard bakgrunnsspørsmål

	Kjønn		Aldersgrupper				Totalt
	Menn	Kvinner	Under 30 år	30-44 år	45-59 år	60 år og eldre	
Bør Norge bli medlem av EF							
Ja	208	186	77	146	89	82	394
	46.1%	33.0%	39.5%	40.3%	41.2%	33.9%	38.8%
Nei	142	188	53	128	75	74	330
	31.5%	33.3%	27.2%	35.4%	34.7%	30.6%	32.5%
Ikke sikker	101	190	65	88	52	86	291
	22.4%	33.7%	33.3%	24.3%	24.1%	35.5%	28.7%
Sum	451	564	195	362	216	242	1015
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

*** LANDSOMFATTENDE OMNIBUSS 7. - 9. MAI 1990 ***

Oppdragsgiver: Landbrukets utredningskontor

OPINION

Nedbrytninger mot standard bakgrunnsspørsmål

	Aldersgrupper								Totalt
	Under 30 år		30-44 år		45-59 år		60 år og eldre		
	Kjønn		Kjønn		Kjønn		Kjønn		
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	
Bør Norge bli medlem av EF									
Ja	36	41	81	65	41	48	50	32	394
	48.6%	33.9%	50.9%	32.0%	43.2%	39.7%	40.7%	26.9%	38.8%
Nei	18	35	49	79	36	39	39	35	330
	24.3%	28.9%	30.8%	38.9%	37.9%	32.2%	31.7%	29.4%	32.5%
Ikke sikker	20	45	29	59	18	34	34	52	291
	27.0%	37.2%	18.2%	29.1%	18.9%	28.1%	27.6%	43.7%	28.7%
Sum	74	121	159	203	95	121	123	119	1015
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

*** LANDSOMFATTENDE OMNIBUSS 7. - 9. MAI 1990 ***

Oppdragsgiver: Landbrukets utredningskontor

OPINION

Nedbrytninger mot standard bakgrunnsspørsmål

	Antall års videreutdanning				Antall personer i husstaden				Totalt
	Ingen	1-3 år	4-6 år	Mer enn 6 år	En person	To personer	Tre eller fire personer	Fem eller flere	
Bør Norge bli medlem av EF									
Ja	56	141	119	78	49	116	181	48	394
	26.3%	36.2%	45.2%	52.0%	41.9%	36.6%	39.4%	39.3%	38.8%
Nei	80	130	82	38	35	97	153	45	330
	37.6%	33.4%	31.2%	25.3%	29.9%	30.6%	33.3%	36.9%	32.5%
Ikke sikker	77	118	62	34	33	104	125	29	291
	36.2%	30.3%	23.6%	22.7%	28.2%	32.8%	27.2%	23.8%	28.7%
Sum	213	389	263	150	117	317	459	122	1015
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

*** LANDSOMFATTENDE OMNIBUSS 7. - 9. MAI 1990 ***

Oppdragsgiver: Landbrukets utredningskontor

OPINION

Nedbrytninger mot standard bakgrunnsspørsmål

	Parti hvis Stortingsvalg imorgen											Totalt
	RV	MKP	SV	Ap	Venstre	Sp	KrF	Høyre	Frp	Andre	Ikke sikker	
Bør Norge bli medlem av EF												
Ja			13	107	4	1	5	114	45	1	104	394
			17.6%	39.3%	25.0%	2.9%	11.4%	68.3%	58.4%	33.3%	32.2%	38.8%
Nei	3		45	76	8	29	23	13	20	1	112	330
	100.0%		60.8%	27.9%	50.0%	82.9%	52.3%	7.8%	26.0%	33.3%	34.7%	32.5%
Ikke sikker		1	16	89	4	5	16	40	12	1	107	291
		100.0%	21.6%	32.7%	25.0%	14.3%	36.4%	24.0%	15.6%	33.3%	33.1%	28.7%
Sum	3	1	74	272	16	35	44	167	77	3	323	1015
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

*** LANDSOMFATTENDE OMNIBUSS 7. - 9. MAI 1990 ***

Oppdragsgiver: Landbrukets utredningskontor

OPINION

Nedbrytninger mot standard bakgrunnsspørsmål

	Aldersgrupper								Totalt
	Under 30 år		30-44 år		45-59 år		60 år og eldre		
	Kjønn		Kjønn		Kjønn		Kjønn		
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	
Viktigst for valg av norsk Europa-politikk									
Utviklingen i Øst-Europa	9	11	9	13	9	10	10	6	77
	12.2%	9.1%	5.7%	6.4%	9.5%	8.3%	8.1%	5.0%	7.6%
Adgang til EFs indre marked	28	22	67	37	27	17	19	14	231
	37.8%	18.2%	42.1%	18.2%	28.4%	14.0%	15.4%	11.8%	22.8%
Norske distriktsinteresser	9	11	16	22	5	7	7	4	81
	12.2%	9.1%	10.1%	10.8%	5.3%	5.8%	5.7%	3.4%	8.0%
Skape Europas forente stater	3	3	6	5	5	9	8	2	41
	4.1%	2.5%	3.8%	2.5%	5.3%	7.4%	6.5%	1.7%	4.0%
Mulighet til egne avgjørelser	9	18	21	43	18	23	11	20	163
	12.2%	14.9%	13.2%	21.2%	18.9%	19.0%	8.9%	16.8%	16.1%
Norsk innflytelse i Europa	8	17	23	31	16	26	24	14	159
	10.8%	14.0%	14.5%	15.3%	16.8%	21.5%	19.5%	11.8%	15.7%
Ingen av delene	3	1	3	3	4	1	11	5	31
	4.1%	.8%	1.9%	1.5%	4.2%	.8%	8.9%	4.2%	3.1%
Ikke sikker	5	38	14	49	11	28	33	54	232
	6.8%	31.4%	8.8%	24.1%	11.6%	23.1%	26.8%	45.4%	22.9%
Sum	74	121	159	203	95	121	123	119	1015
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Oppdragsgiver: Landbrukets utredningskontor

OPINION

Nedbrytninger mot standard bakgrunnsspørsmål

	Antall års videreutdanning				Antall personer i husstaden				Totalt
	Ingen	1-3 år	4-6 år	Mer enn 6 år	En person	To personer	Tre eller fire personer	Fem eller flere	
Viktigst for valg av norsk Europa-politikk									
Utviklingen i Øst-Europa	16	31	22	8	6	25	37	9	77
	7.5%	8.0%	8.4%	5.3%	5.1%	7.9%	8.1%	7.4%	7.6%
Adgang til EFs indre marked	25	85	77	44	28	66	109	28	231
	11.7%	21.9%	29.3%	29.3%	23.9%	20.8%	23.7%	23.0%	22.8%
Norske distriktsinteresser	17	32	18	14	6	19	40	16	81
	8.0%	8.2%	6.8%	9.3%	5.1%	6.0%	8.7%	13.1%	8.0%
Skape Europas forente stater	5	19	6	11	4	16	18	3	41
	2.3%	4.9%	2.3%	7.3%	3.4%	5.0%	3.9%	2.5%	4.0%
Mulighet til egne avgjørelser	28	65	43	27	16	47	83	17	163
	13.1%	16.7%	16.3%	18.0%	13.7%	14.8%	18.1%	13.9%	16.1%
Norsk innflytelse i Europa	35	54	44	26	13	47	77	22	159
	16.4%	13.9%	16.7%	17.3%	11.1%	14.8%	16.8%	18.0%	15.7%
Ingen av delene	2	14	9	6	7	11	10	3	31
	.9%	3.6%	3.4%	4.0%	6.0%	3.5%	2.2%	2.5%	3.1%
Ikke sikker	85	89	44	14	37	86	85	24	232
	39.9%	22.9%	16.7%	9.3%	31.6%	27.1%	18.5%	19.7%	22.9%
Sum	213	389	263	150	117	317	459	122	1015
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

*** LANDSOMFATTENDE OMNIBUSS 7. - 9. MAI 1990 ***

Oppdragsgiver: Landbrukets utredningskontor

OPINION

Nedbrytninger mot standard bakgrunnsspørsmål

	Årsinntekt					Yrke							Totalt
	Under 100.000	100-200 .000	200-300 .000	300-400 .000	Over 400.000	Arbeider	Funksjonær	Selvstendig	Gårdbruker/fisker	Skoleelev/student	Trygdet/pensjonist	Hjemmeværende	
Viktigst for valg av norsk Europa-politikk													
Utviklingen i Øst-Europa	4	12	21	17	12	27	19	4	2	9	12	4	77
	6.0%	5.6%	8.0%	7.8%	7.1%	9.2%	7.0%	5.9%	12.5%	15.0%	5.4%	4.7%	7.6%
Adgang til EFs indre marked	5	34	52	61	66	60	87	27	2	11	29	15	231
	7.5%	15.9%	19.7%	27.9%	38.8%	20.5%	32.1%	39.7%	12.5%	18.3%	13.1%	17.4%	22.8%
Norske distriktsinteresser	5	17	27	19	9	29	19	5	2	7	12	7	81
	7.5%	7.9%	10.2%	8.7%	5.3%	9.9%	7.0%	7.4%	12.5%	11.7%	5.4%	8.1%	8.0%
Skape Europas forente stater	2	7	7	11	9	9	14	2	1	1	9	5	41
	3.0%	3.3%	2.7%	5.0%	5.3%	3.1%	5.2%	2.9%	6.3%	1.7%	4.1%	5.8%	4.0%
Mulighet til egne avgjørelser	9	38	47	35	21	46	40	10	6	12	31	18	163
	13.4%	17.8%	17.8%	16.0%	12.4%	15.7%	14.8%	14.7%	37.5%	20.0%	14.0%	20.9%	16.1%
Norsk innflytelse i Europa	6	30	45	33	36	47	50	10	1	8	30	13	159
	9.0%	14.0%	17.0%	15.1%	21.2%	16.0%	18.5%	14.7%	6.3%	13.3%	13.6%	15.1%	15.7%
Ingen av delene	4	6	8	6	4	7	7	1	1	1	11	3	31
	6.0%	2.8%	3.0%	2.7%	2.4%	2.4%	2.6%	1.5%	6.3%	1.7%	5.0%	3.5%	3.1%
Ikke sikker	32	70	57	37	13	68	35	9	1	11	87	21	232
	47.8%	32.7%	21.6%	16.9%	7.6%	23.2%	12.9%	13.2%	6.3%	18.3%	39.4%	24.4%	22.9%
Sum	67	214	264	219	170	293	271	68	16	60	221	86	1015
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

*** LANDSOMFATTENDE OMNIBUSS 7. - 9. MAI 1990 ***

Oppdragsgiver: Landbrukets utredningskontor

OPINION

Nedbrytninger mot standard bakgrunnsspørsmål

	Regional inndeling						By/landkommune		Politisk sympati				Totalt
	Oslo/Akershus	Øvrige Østland	Sørlandet	Vestlandet	Trøndelag	Nord-Norge	By	Land	Sosialistisk	Sentrum	Konservativ	Vet ikke	
Viktigst for valg av norsk Europa-politikk													
Utviklingen i Øst-Europa	16	24	9	13	6	9	34	43	29	5	17	26	77
	7.7%	8.5%	18.4%	4.8%	6.6%	8.1%	6.8%	8.4%	8.3%	5.3%	6.9%	8.0%	7.6%
Adgang til EFs indre marked	57	63	13	69	17	12	130	101	59	8	103	61	231
	27.5%	22.2%	26.5%	25.3%	18.7%	10.8%	25.9%	19.6%	16.9%	8.4%	41.7%	18.9%	22.8%
Norske distriktsinteresser	9	19	2	20	19	12	23	58	31	19	7	24	81
	4.3%	6.7%	4.1%	7.3%	20.9%	10.8%	4.6%	11.3%	8.9%	20.0%	2.8%	7.4%	8.0%
Skape Europas forente stater	8	12	1	12	5	3	24	17	18	5	8	10	41
	3.9%	4.2%	2.0%	4.4%	5.5%	2.7%	4.8%	3.3%	5.1%	5.3%	3.2%	3.1%	4.0%
Mulighet til egne avgjørelser	39	43	7	36	13	25	88	75	68	20	26	49	163
	18.8%	15.1%	14.3%	13.2%	14.3%	22.5%	17.6%	14.6%	19.4%	21.1%	10.5%	15.2%	16.1%
Norsk innflytelse i Europa	38	39	4	51	8	19	83	76	60	7	49	43	159
	18.4%	13.7%	8.2%	18.7%	8.8%	17.1%	16.6%	14.8%	17.1%	7.4%	19.8%	13.3%	15.7%
Ingen av delene	5	11	1	7	1	6	15	16	12	2	10	7	31
	2.4%	3.9%	2.0%	2.6%	1.1%	5.4%	3.0%	3.1%	3.4%	2.1%	4.0%	2.2%	3.1%
Ikke sikker	35	73	12	65	22	25	104	122	73	29	27	103	232
	16.9%	25.7%	24.5%	23.8%	24.2%	22.5%	20.8%	24.9%	20.9%	30.5%	10.9%	31.9%	22.9%
Sum	207	284	49	273	91	111	501	514	350	95	247	323	1015
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Oppdragsgiver: Landbrukets utredningskontor

OPINION

Nedbrytninger mot standard bakgrunnsspørsmål

	Parti hvis Stortingsvalg imorgen											Totalt
	RV	NKP	SV	Ap	Venstre	Sp	KrF	Høyre	Frp	Andre	Ikke sikker	
Viktigst for valg av norsk Europa-politikk												
Utviklingen i Øst-Europa			8	21	1	2	2	11	6		26	77
			10.8%	7.7%	6.3%	5.7%	4.5%	6.6%	7.8%		8.0%	7.6%
Adgang til EFs indre marked			6	53	4	1	3	69	34		61	231
			8.1%	19.5%	25.0%	2.9%	6.8%	41.3%	44.2%		18.9%	22.8%
Norske distriktsinteresser			13	18	4	10	5	5	2		24	81
			17.6%	6.6%	25.0%	28.6%	11.4%	3.0%	2.6%		7.4%	8.0%
Skape Europas forente stater			4	14	1		4	6	2		10	41
			5.4%	5.1%	6.3%		9.1%	3.6%	2.6%		3.1%	4.0%
Mulighet til egne avgjørelser	1		22	45	1	11	8	16	10		49	163
	33.3%		29.7%	16.5%	6.3%	31.4%	18.2%	9.6%	13.0%		15.2%	16.1%
Norsk innflytelse i Europa	1		12	47	3	2	2	34	14	1	43	159
	33.3%		16.2%	17.3%	18.8%	5.7%	4.5%	20.4%	18.2%	33.3%	13.3%	15.7%
Ingen av delene			1	11		2		5	3	2	7	31
			1.4%	4.0%		5.7%		3.0%	3.9%	66.7%	2.2%	3.1%
Ikke sikker	1	1	8	63	2	7	20	21	6		103	232
	33.3%	100.0%	10.8%	23.2%	12.5%	20.0%	45.5%	12.6%	7.8%		31.9%	22.9%
Sum	3	1	74	272	16	35	44	167	77	3	323	1015
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

*** LANDSOMFATTENDE OMNIBUSS 7. - 9. MAI 1990 ***

Oppdragsgiver: Landbrukets utredningskontor

OPINION

Nedbrytninger mot standard bakgrunnsspørsmål

	Politisk sympati												Totalt
	Sosialistisk			Sentrum			Konservativ			Vet ikke			
	Bør Norge bli medlem av EF			Bør Norge bli medlem av EF			Bør Norge bli medlem av EF			Bør Norge bli medlem av EF			
	Ja	Nei	Ikke sikker	Ja	Nei	Ikke sikker	Ja	Nei	Ikke sikker	Ja	Nei	Ikke sikker	
Viktigst for valg av norsk Europa-politikk													
Utviklingen i Øst-Europa	7	13	9		4	1	10	5	2	4	9	13	77
	5.8%	10.5%	8.5%		6.7%	4.0%	6.3%	14.7%	3.8%	3.8%	8.0%	12.1%	7.6%
Adgang til EFs indre marked	41	8	10	2	2	4	89	4	10	40	12	9	231
	34.2%	6.5%	9.4%	20.0%	3.3%	16.0%	55.6%	11.8%	18.9%	38.5%	10.7%	8.4%	22.8%
Norske distriktsinteresser	4	21	6	1	14	4	1	3	3	3	14	7	81
	3.3%	16.9%	5.7%	10.0%	23.3%	16.0%	.6%	8.8%	5.7%	2.9%	12.5%	6.5%	8.0%
Skape Europas forente stater	12	3	3	3	2		5	2	1	8	2		41
	10.0%	2.4%	2.8%	30.0%	3.3%		3.1%	5.9%	1.9%	7.7%	1.8%		4.0%
Mulighet til egne avgjørelser	8	42	18	1	15	4	11	7	8	12	24	13	163
	6.7%	33.9%	17.0%	10.0%	25.0%	16.0%	6.9%	20.6%	15.1%	11.5%	21.4%	12.1%	16.1%
Norsk innflytelse i Europa	30	14	16	1	3	3	31	9	9	20	14	9	159
	25.0%	11.3%	15.1%	10.0%	5.0%	12.0%	19.4%	26.5%	17.0%	19.2%	12.5%	8.4%	15.7%
Ingen av delene	4	3	5		2		3	4	3	2	2	3	31
	3.3%	2.4%	4.7%		3.3%		1.9%	11.8%	5.7%	1.9%	1.8%	2.8%	3.1%
Ikke sikker	14	20	39	2	18	9	10		17	15	35	53	232
	11.7%	16.1%	36.8%	20.0%	30.0%	36.0%	6.3%		32.1%	14.4%	31.3%	49.5%	22.9%
Sum	120	124	106	10	60	25	160	34	53	104	112	107	1015
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

*** LANDSOMFATTENDE OMNIBUSS 7. - 9. MAI 1990 ***

Oppdragsgiver: Landbrukets utredningskontor

OPINION

Nedbrytninger mot standard bakgrunnsspørsmål

	Politisk sympati												Totalt
	SV			Ap			Høyre			Frp			
	Bør Norge bli medlem av EF			Bør Norge bli medlem av EF			Bør Norge bli medlem av EF			Bør Norge bli medlem av EF			
	Ja	Nei	Ikke sikker	Ja	Nei	Ikke sikker	Ja	Nei	Ikke sikker	Ja	Nei	Ikke sikker	
Viktigst for valg av norsk Europa-politikk													
Utviklingen i Øst-Europa	2	5	1	5	8	8	7	2	2	3	3		46
	15.4%	11.1%	6.3%	4.7%	10.5%	9.0%	6.1%	15.4%	5.0%	6.7%	15.0%		7.8%
Adgang til EFs indre marked		4	2	41	4	8	60	1	8	29	3	2	162
		8.9%	12.5%	38.3%	5.3%	9.0%	52.6%	7.7%	20.0%	64.4%	15.0%	16.7%	27.5%
Norske distriktsinteresser	2	10	1	2	11	5	1	2	2		1	1	39
	15.4%	22.2%	6.3%	1.9%	14.5%	5.6%	.9%	15.4%	5.0%		5.0%	8.3%	6.6%
Skape Europas forente stater	1	1	2	11	2	1	4	1	1	1	1		25
	7.7%	2.2%	12.5%	10.3%	2.6%	1.1%	3.5%	7.7%	2.5%	2.2%	5.0%		4.2%
Mulighet til egne avgjørelser	1	16	5	7	25	13	8	4	4	3	3	4	93
	7.7%	35.6%	31.3%	6.5%	32.9%	14.6%	7.0%	30.8%	10.0%	6.7%	15.0%	33.3%	15.8%
Norsk innflytelse i Europa	6	6		24	7	16	24	2	8	6	1	1	107
	46.2%	13.3%		22.4%	9.2%	18.0%	21.1%	15.4%	20.0%	13.3%	35.0%	8.3%	18.1%
Ingen av delene	1			3	3	5	3	1	1		2	1	20
	7.7%			2.8%	3.9%	5.6%	2.6%	7.7%	2.5%		10.0%	8.3%	3.4%
Ikke sikker		3	5	14	16	33	7		14	3		3	99
		6.7%	31.3%	13.1%	21.1%	37.1%	6.1%		35.0%	6.7%		25.0%	16.8%
Sum	13	45	16	107	76	89	114	13	40	45	20	12	590
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

LANDBRUKETS UTREDNINGSKONTOR

Schweigaardsgt. 34 C, Postboks 3720 Gamlebyen,
0135 Oslo 1. Tlf.: (02) 68 18 00. Fax: (02) 67 34 19

LANDBRUKS SAMVIRKET

\LU\8

PUBLIKASJONER FRA
LANDBRUKETS UTREDNINGSKONTOR

LANDBRUKETS UTREDNINGSKONTORs NOTAT-SERIE:

NOTAT 1/89	STRØM, BJØRN: EF's INSTITUSJONER OG STYRINGSORGANER (revidert september 1989)
NOTAT 2/89	STIKSRUD, HELGE: EF's LANDBRUKSPOLITIKK
NOTAT 3/89	NORDNES, ODDVAR M: NORGE, LANDBRUKET OG EF
NOTAT 4/89	NORDNES, ODDVAR M: EF 1992 - DE "300" DIREKTIVER (revidert august 1989)
NOTAT 5/89	STRØM, BJØRN: TOLLUNION - ET SKRITT MOT STATSDANNELSE
NOTAT 6/89	STRØM, BJØRN: NORSK NÆRINGSLIV, EKSPORT OG EF - EFSOM EKSPORTMARKED
NOTAT 7/89	HELGESEN, HILDE: MILJØPOLITIKKEN I EF
NOTAT 8/89	NORDNES, ODDVAR M: EF SOM ØKONOMISK OG MONETÆR UNION
NOTAT 9/89	BOLLE, AKSEL: EFs INDRE MARKED OG TRANSPORTPOLITIKKEN
NOTAT 10/89	KVAAL, GUDBRAND: NORSK SKOGBRUK OG UTVIKLINGEN AV EFs INDRE MARKED
NOTAT 11/89	STRØM, BJØRN: NOEN PROBLEMSTILLINGER VEDRØRENDE FISKERISEKTOREN OG EF
NOTAT 12/89	SELJEGARD, STEINAR: EFs STRUKTUR- OG REGIONALPOLITIKK
NOTAT 13/89	CAPPELEN, ÅDNE og ERIK STORM: NORGES TILPASNING TIL EF's INDRE MARKED - HARMONISERING AV INDIREKTE SKATTER
NOTAT 14/89	NORDNES, ODDVAR M: MEDLEMSKAPSAVTALEN I 1972 - ET TILBAKEBLIKK
NOTAT 15/89	NORDNES, ODDVAR M: LANDBRUKET I BAYERN
NOTAT 16/89	STRØM, BJØRN: NORGE OG EF-EFTA PROSESSEN